

Nemzetpolitikai összefoglaló

2013. 31. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Idő előtt törleszti Magyarország a Nemzetközi Valutaalaptól felvett kölcsönt

Idő előtt, még a nyáron törleszti a Nemzetközi Valutaalaptól (IMF) korábban felvett kölcsön fennmaradó részét Magyarország – jelentette be Orbán Viktor miniszterelnök a hagyományos bálványosi nyári szabadegyetem utolsó napján, az erdélyi Tusnádfürdőn. A kormányfő úgy vélte, Magyarország a politikai szabadság ellenére kiszolgáltatott és kihasznált ország maradt. Szerinte ez arra vezethető vissza, hogy számos pénzszivattyú sújtotta Magyarországot. Orbán Viktor fontos célnak nevezte Magyarország politikai és gazdasági szuverenitásának megőrzését, ezért a kormány nemzeti gazdaságpolitikát folytat annak érdekében, hogy az az érték, amit a magyarok megtermelnek, hazánkban maradjon. Hozzátette: világossá akarják tenni minden nagytőkés csoportnak, nem lehet még egyszer úgy profitot előállítani Magyarországon, hogy embereket szednek rá. – Egyelőre nem tudni, Európának van-e ellenszere a gazdasági válságra – hangsúlyozta Orbán Viktor. – Sokak szerint – folytatta – Európa intézményeiben kell megtalálni ezt az ellenszert, ám az elmúlt három évben kiderült: ezek az intézmények alkalmatlanok, hogy a kihívásokra válaszoljanak. Úgy vélte, ilyen válaszok kizárólag nemzetállami alapon születhetnek meg. A miniszterelnök összmagyar érdekeknek nevezte, hogy a jelenlegi kormány nemzeti politikája a 2014-es választások után is folytatódjon.

„Erős anyaország nélkül nincs erős nemzet”

A világban szétszóródva élő magyarok között nem területi alapon, hanem állampolgársági kötelékkel lehet közjogi kapcsolatot létrehozni – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök a 24. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor zárónapján, szombaton. A hagyományosnak számító előadáson Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke és Németh Zsolt külügyminisztériumi államtitkár is részt vett. A kormányfő egyebek között azt hangsúlyozta, hogy a magyar gazdasági nemzetstratégiának szerves része az identitásörző nemzetpolitika, amely segít abban, hogy szülőföldjükön boldogulhassanak a magyarok, hogy az óvodától az egyetemig magyar nyelven tanulhassanak, és hogy ezek az intézmények kötődjenek az anyaországhoz. Kérdésekre válaszolva a kormányfő elmondta, hogy az államadósság csökkentése összmagyar érdek. Kiemelte, az utóbbi három évben arra voltak képesek, hogy pótolják azt, amit a „nemzeti kormányok elhanyagoltak vagy leromboltak” a határon túli magyar intézményrendszerben. A bővülés ezután következhet – jelentette ki. Magyarország és Szlovákia kapcsolatáról Orbán Viktor azt mondta: bizalomépítő lépések kellenek, rámutatva, „csak a következő magyar választások után tudjuk a kettős állampolgárság kérdését felvetni”. A magyar és a román kormány viszonyáról azt mondta, hogy „alakulófélben van”. Traian Băsescu román államfővel ugyanakkor „nyílt, őszinte, hazafias együttműködésben állunk, a korábban kialakított kapcsolat most is működik” – tette hozzá. Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke előadásában arról beszélt, hogy az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és az EMNT július 20-án megtartott

autonómiapárti, a romániai régióátalakítást elutasító tüntetéseit sokan arra hivatkozva utasították el, hogy nem jött el ezeknek az ideje. Egyesek 23 éve halogatják a cselekvést, és „nem restek bojkotálni azok fellépését, akik azt merik mondani, hogy itt az idő, most vagy soha”. Visszaemlékezett arra, hogy huszonnégy évig a román-magyar és a magyar-magyar párbeszéd jegyében zajlott a szabadegyetem, de úgy érzi, hogy az előbbi – Traian Bănescu román államfő, és a román politikum ismételt távolmaradása miatt – háttérbe szorult. Tőkés úgy véli, a mostani román hatalom a mesterséges regionalizációs terveivel még súlyosabb támadást indított, mint annak idején Ceaușescu faluromboló politikájával, hiszen még neki sem volt mersze a székely többségű Hargita és Kovászna megyéket elválasztani egymástól. Hangsúlyozta: az EMNT és a Néppárt folytatni fogja a tüntetéseket mindaddig, amíg nem írnak ki népszavazást a regionalizációról, hiszen ebben nem dönthetnek a fejünk fölött. „Ez a vértelen genocídiumra jellemző háttérbe szorítás nem mehet végbe. Nem akarunk az erdélyi zsidók, svábok, szászok sorsára jutni” – hangsúlyozta Tőkés László. Németh Zsolt, a külügyminisztérium államtitkára arról beszélt, hogy „össznemzeti élménnyé” kell tenni a jövő évi magyarországi parlamenti választásokat. Mind az eskütétel, mind az állampolgárság „igazi premierje a választásokon való részvétel lesz” – tette hozzá.

Augusztus 1-jén kezdődik a külhoni magyarok választási regisztrációja

Augusztus 1-jétől indul az állampolgárságot szerző külhoni magyarok választási regisztrációja levélben és november 1-jétől online - közölte Pálffy Ilona, a Nemzeti Választási Iroda vezetője. Az irodavezető a 24. Bálványosi Nyári Szabadegyetemen és Diáktáborban rendezett kerekasztal-beszélgetésen kifejtette: eddig 233 ezer tájékoztató levelet és nyomtatványt küldtek ki az állampolgárságot már megszerzőknek. A regisztráció azt jelenti, hogy a választópolgároknak ki kell tölteniük egy nyomtatványt, és azt vissza kell juttatniuk az NVI részére. Folyamatosan lehet majd regisztrálni egészen a választásokat megelőző 15. napig. A regisztráció során a lakcímkártyán szereplő adatokat kell feltüntetni - mondta. Mindenki regisztrálhat, aki 17. életévét betöltötte, de szavazati jogával csak 18 éves kora után élhet. A regisztráltak levélben adják majd le szavazatukat. A levélcsomagot arra a címre küldik, amelyet az érintettek a regisztráció során megjelöltek. Hidvéghi Balázs (Fidesz) országgyűlési képviselő kiemelte: félmillióhoz közelít az állampolgársági kérelmek száma, amiből mintegy 300 ezer Erdélyből, illetve a romániai magyar lakta területekről érkezett. Az állampolgárság lehetősége a magyar nemzet közjogi egyesítését valósítja meg - hangsúlyozta, és reményét fejezte ki, hogy a külhoniak közül minél többen vesznek részt majd a voksoláson. Székely István Gergő, a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet politológusa azzal kapcsolatban, hogy a külhoniak választójegyzéke nem lesz nyilvános úgy, mint a magyarországiaké, azt mondta: a jegyzéket kockázatos lenne kifüggeszteni, látva, hogy Szlovákia milyen lépéseket tett. Ugyanakkor a szavazásra jogosultak számát, a beérkezett szavazatokat országonkénti bontásban nyilvánosságra kell majd valahol hozni - tette hozzá. Meg kell gondolni, hogy a román posta kézbesítse-e a dokumentumokat - jegyezte

meg Székely, hozzátéve: hosszú távon a levélben való szavazás mellett más megoldásokon is kellene gondolkodni. Ifjabb Toró Tibor, a Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetem politológusa szerint a választásoknak szimbolikus tétjük van a határon túli magyarok szempontjából, és a választójog megadása illeszkedik a nemzetpolitikai lépések sorába.

Orbán együttműködést sürgetett Tuszványoson

Elsősorban a romániai magyar közösséget érintő legfontosabb kihívásokról, nemzetpolitikai kérdésekről egyeztetett Orbán Viktor miniszterelnök az RMDSZ, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és a Magyar Polgári Párt (MPP) vezetőivel a hétvégén, Tusnádfürdőn, a 24. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor alkalmával. A szövetség képviselőivel folytatott pénteki találkozót követően – melyen részt vett még Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Répás Zsuzsanna helyettes államtitkár és Németh Zsolt külügyi államtitkár is – Kelemen Hunor RMDSZ-elnök elmondta, tájékoztatta Orbánt a régióátszervezési tervekről és annak lehetséges hatásairól. „A régiók átszervezése a politikai és nemzetiségi asszimiláció kezdetét jelentheti, ezt akarja az RMDSZ minden lehetséges eszközzel megakadályozni – mutatott rá Kelemen. – Az alkotmánymódosítás őszi, parlamenti vitáján a szövetség ismételten megpróbálja a különleges státusú régiók fogalmát bevinni az alaptörvénybe, amely a Székelyföldre és a Partiumra vonatkozna. Az RMDSZ elsősorban gazdasági-fejlesztési régiókban gondolkodik, a közigazgatási hatáskörrel ellátott régiókat továbbra sem tartja elfogadhatónak.” A találkozón Orbán Viktor miniszterelnök és Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes egyaránt támogatását és segítségét ajánlotta fel az RMDSZ által kezdeményezett Európai Polgári Kezdeményezés aláírásgyűjtési akciójának megszervezésében és lebonyolításában. A Transindex portálnak nyilatkozva a szövetségi elnök elmondta továbbá, fontos politikai üzenetként értékeli Semjén Zsolt tusnádfürdői kijelentését, mely szerint a magyar kormánynak „kutya kötelessége” pénzzel támogatni az RMDSZ tevékenységét. Kelemen úgy véli, szerinte a magyar kormány azokat a társadalomszervezési tevékenységeket, kulturális tevékenységeket kell támogassa, amelyeket az RMDSZ körüli alapítványok, egyesületek szerveznek. Elmondta, Semjén üzenetét Orbán Viktor is megerősítette a pénteki találkozón. A kétoldalú tárgyalások során Kelemen Hunor és Orbán Viktor abban állapodtak meg, hogy augusztus 20-án újabb találkozóra kerül sor, ezúttal Budapesten.

Orbán Viktor szombaton az EMNP, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) és a Magyar Polgári Párt vezetőivel is tanácskozott Tusnádfürdőn. Toró T. Tibor, az EMNP elnöke elmondta, a megbeszélésen áttekintették a honosítás kérdését, és megállapították, hogy a folyamatot folytatni kell. Toró a jövő évi magyarországi parlamenti választások kapcsán elmondta, megegyeztek abban, hogy ez nem pártpolitikai, hanem nemzetpolitikai kérdés. „Az lenne kívánatos, ha Erdélyben a mozgósításra kerülne a hangsúly, és nem a pártpreferenciákra” – nyilatkozta Toró. A magyar kormány, a néppárt és az EMNT képviselői egyetértettek abban, hogy a határon túli magyar közösségek esetében az a legfontosabb, hogy minél több külföldi állampolgár vegyen részt a 2014-es magyarországi országgyűlési választásokon. Toró szerint a miniszterelnök értékelte, hogy konszenzus van

abban, hogy nem csak a politikai pártoknak, hanem például a civil szervezeteknek is feladata a szavazásra jogosult kettős állampolgárok tájékoztatása a választásokról. Toró hangsúlyozta: az alakulat minden eszközével segíteni fog ebben a tájékoztatási és mozgósítási folyamatban. A találkozón szó esett a Romániában esedékes régiósításról is, a néppárt delegációja pedig ismertette az alakulat elképzeléseit a regionális átszervezéssel kapcsolatban. Az EMNP elnöke elmondta továbbá, a Ponta-kormány régiósítási tervéről és ennek EMNP-s megítéléséről is tájékoztatták Orbán Viktort. „Ígéretet tettünk neki, hogy ebben a kérdésben közös politikai platformot hozunk létre a többi erdélyi magyar politikai szervezettel és civil szerveződéssel” – jelentette ki Toró. Hozzátette, bátorítást kaptak Orbán Viktortól, hogy továbbra is keressék az összefogás lehetőségeit.

Orbán Viktor miniszterelnök, a Fidesz elnöke szombaton megbeszélést folytatott Biró Zsolttal, a Magyar Polgári Párt (MPP) elnökével, és tárgyalt Kató Bélával, az Erdélyi Református Egyházkerület püspökével, a Sapientia Alapítvány Kuratóriumának elnökével is. A tájékoztatás szerint a miniszterelnök az MPP elnökével a magyar nemzetpolitikai kérdéseket és az erdélyi politikai helyzetet elemezte. Beszéltek az együttműködési lehetőségekről is, hiszen – mint Biró Zsolt kifejtette – az MPP szerint kiemelt fontosságú, hogy Magyarországon a 2014-es választások után is „a nemzeti érdekeket szem előtt tartó kormány alakuljon, ennek elősegítését pártja fontos feladatának tartja”. Orbán Viktor megbeszélést folytatott Kató Béla erdélyi magyar református püspökkel is. Szót váltottak az erdélyi magyarság helyzetéről, különös tekintettel a református egyház szerepére a romániai magyar közösség életében.

George Ciamba szerint a Tusványoson elhangzott kijelentések sérthetik a román-magyar stratégiai partnerség szellemiségét

Vissza kell utasítani azt a felfogást, hogy a kisebbségek kérdése belügyi kérdés, a magyarság természetes joga, hogy nemzetrészei megmaradásának legfontosabb teendőiről tanácskozzék – reagált Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes csütörtökön a román külügyminisztériumnak a 24. Bálványosi Szabadegyetem és Diáktábor nyitónapján elhangzott kijelentéseket bíráló közleményére. Szerda este kibocsátott állásfoglalásában George Ciamba, a bukaresti tárca államtitkára úgy fogalmazott: egyes magyarországi politikusoknak a romániai közigazgatási átszervezés kapcsán tett kijelentései beavatkozást jelentenek a romániai demokratikus, legitim és szuverén folyamatba. A román diplomácia képviselője szerint a Tusványoson elhangzott kijelentések sérthetik a román-magyar stratégiai partnerség szellemiségét, és messze túllépik a kétoldalú kapcsolatok jogi és politikai keretét, valamint a felek közös vállalásait. A román külügyminisztérium illetékesek minden bizonnyal a magyar kormány két államtitkárának a régiósítás témájában kifejtett álláspontjára reagált. Rétvári Bence, a közigazgatási minisztérium parlamenti államtitkára szerdán Tusnádfürdőn úgy nyilatkozott: a tervezett román közigazgatási reform súlyosan sérti az Európa Tanács és az Európai Unió nemzetközi jogi egyezményeit. Az államtitkár szerint a román kormánynak elemi érdeke elkerülni annak látszatát, hogy a regionális átszervezés burkolt célja a nemzetiségi jogok csorbítása. Németh Zsolt, a

Külügyminisztérium parlamenti államtitkára ugyanakkor arról beszélt, hogy a kisebbségi jogok minden esetben a demokrácia kérdéskörébe tartoznak, és ha ezeket a jogokat törvény nem tiltja, jogállamban nem ütközhet semmiféle akadályba az érvényesülésük. Semjén Zsolt csütörtökön újságírói kérdésre Tusnádfürdőn rámutatott: a közösségi, nemzetiségi jogok emberi, tehát egyetemes jogok a közösség szintjén, a kisebbségi jogok kérdése nem egy adott ország belügye. A miniszterelnök-helyettes hozzátette, a legtermészetesebb dolog, hogy Magyarország törődik a nemzetrészeivel, a székelyföldi magyarsággal, ahogy „nagyon helyesen” Románia is törődik a Moldovai Köztársaság területén élő románokkal, szerbiai vlachokkal. „Mi a létező legjobb kapcsolatra törekszünk román barátainkkal, már csak azért is, mert ez magyar nemzeti érdek is, meg román nemzeti érdek is, de a magyarság számára az első, második és harmadik szempont a magyar megmaradás” – mondta Semjén Zsolt.

Az EB nem tekinti hatáskörének az SZNT javaslatát

Elutasította az Európai Bizottság a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) és partnerei által beterjesztett, az etnikai, kulturális, vallási sajátosságokkal rendelkező régiókra vonatkozó európai polgári kezdeményezés bejegyzését. A honlapján közzétett levélben a bizottság arról tájékoztatja a beterjesztőket, hogy a kezdeményezés nem tartozik a testület jogalkotási hatáskörébe. Izsák Balázs, az SZNT elnöke viszont nem adja fel, mint mondja, reménykedtek a kezdeményezésük bejegyzésében, és abban, hogy elkezdhetik az egymillió aláírás összegyűjtését, de az elutasításra is felkészültek. Hozzátette, elemzik az Európai Bizottságtól kapott háromoldalas dokumentumot, és az elemzést követően döntenek arról, hogy nyújtanak-e be fellebbezést az Európai Unió Bíróságánál, vagy folyamodjanak az ombudsmanhoz. Izsák Balázs azt is lehetségesnek tartotta, hogy az Európai Bizottság indoklását felhasználva elkészítik és benyújtják a kezdeményezésnek egy újabb változatát. Izsák Balázs egyébként a hét végén a 24. Bálványosi Nyári Szabadegyetemen és Diáktáborban azt hangsúlyozta, hogy az Európai Bizottságnál júniusban iktatott polgári kezdeményezésüket nem tekintik kisebbségi tárgynak. „Mi nem vagyunk kisebbség. Többséget alkotunk szülőföldünkön, és népként határozzuk meg magunkat” – érvelt az SZNT-elnök amellet, hogy miért a kohéziós politika és a régiók oldaláról közelítettek a Székelyföld autonómiáját felvető kérdéshez.

A csatlakozási tárgyalások részének kell lennie a kisebbségi kérdésnek

A vajdasági magyarságnak elemi érdeke, hogy az Európai Unióval folytatott szerb csatlakozási tárgyalások része legyen a kisebbségi kérdések megoldása. Ezt mondta Tusnádfürdőn Pásztor István. A Vajdasági Magyar Szövetség elnöke a Nyugat-Balkán integrációs lehetőségeiről szóló beszélgetésen kiemelte, nem az EU fogja a gondokat

megoldani. Az a többség-kisebbség párbeszédében keresendő. Sztáray Péter kijelölt NATO nagykövet szerint ugyan Szerbia nem kérte a szövetségbe való felvételét, de jó az együttműködés közöttük.

SNS: Még idén választások lesznek Vajdaságban

Ha a tartományi alapokban történő visszaélésekről alapos vizsgálat indulna, még az idén választásokat kellene tartani Vajdaságban – jelentette ki Aleksandar Milovancev, a Szerb Haladó Párt (SNS) tartományi tanácsának tagja. „Ha alapos lesz a vizsgálat, s bebizonyosodnak a feltételezések, illetve mindez a nyilvánosság elé kerül, akkor még az év vége előtt megtörténhet a választások kiírása” – hangsúlyozta Milovancev, aki az újvidéki városi képviselő-testületben az SNS frakciójának a vezetője. „Felelősséggel állítom, hogy Vajdaságban nagy pénzügyi visszaélések történtek, a legtöbbet pedig az alapokból vettek el, különösen a Nagyberuházási Alapból, ahol elsősorban Dragoslav Petrovic, illetve Bojan Pajtic voltak a vezetők” – mondta az újvidéki Dnevnik napilapnak adott interjújában Milovancev. „A Demokrata Párt (DS) nem a fő ellenségünk, és a Vajdasági Szociáldemokrata Liga (LSV), illetve bárki más sem, aki másként gondolkodik, mint mi. De úgy vélem, a jelenlegi vajdasági hatalom nagyon rossz” – szögezte le Milovancev.

Gyújtogatás a beregszászi KMKSZ irodánál

Ismeretlen elkövetők szerda hajnalban felgyújtották Beregszászon a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) beregszászi járási és városi szervezeteinek nemrég használaton kívül helyezett irodáját, de a tűzoltók gyors beavatkozásának köszönhetően az épületben nem keletkezett jelentősebb kár. Badó Zsolt beregszászi újságíró, aki a felgyújtott épület közelében lakik és jelen volt a tűz oltásánál, az MTI-nek elmondta: a tűzoltók nagyon hamar a helyszínre érkeztek és gyorsan megfékeztek a lángokat. Azt is közölte, hogy a rendőrség helyszínen vizsgálódó nyomozói szerint a jelek szándékos gyújtogatásra utalnak, de ezt csak a szakértői vizsgálat erősítheti majd meg. Bocskor László, a KMKSZ beregszászi városi szervezetének elnöke szerint az eset nem tekinthető egyszerű garázdaságnak, mert a napokban használaton kívül helyezett iroda épületére ki van tűzve a magyar és az ukrán zászló, és a homlokzatára ki van feszítve a KMKSZ feltűnően nagy logója. Emlékeztetett arra, hogy korábban felgyújtották a vereckei honfoglalási emlékművet, s nemrég - máig tisztázatlan körülmények között - Petőfi Sándor beregszászi szobránál csaptak fel a lángok.

